

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/21/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204351
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6720204351.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: M. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX W. č. XX, zastúpeného: JUDr. Michal Vlkolinský, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie vo Zvolene, Námestie SNP 17/29, 960 01, proti žalovaným: 1/ M. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. č. XX, XXX XX, 2/ V. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, XXX XX W., 3/ O. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX W. č. XX, všetci žalovaní zastúpení: Advokátska kancelária TRNKA s.r.o., so sídlom Námestie SNP 9448/26A, 960 01 Zvolen, IČO: 55 085 075, o zaplatenie náhrady škody vo výške 6.181,78Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 8C/38/2020-179 zo dňa 12.10.2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovaným 1/, 2/, 3/ trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol žalobu o zaplatenie náhrady škody vo výške 6.181,78Eur s príslušenstvom (prvý výrok) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovaným 1/, 2/, 3/, každému zvlášť, trovy konania v rozsahu 100% do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (druhý výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobca sa domáhal uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/, 3/ zaplatiť mu 6.181,78Eur s príslušenstvom ako náhrady škody, spôsobenej stekajúcou dažďovou vodou ku stavbe žalobcu od stavieb žalovaných 1/,2/,3/. Žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, zapísanej na liste vlastníctve č.XXXX, katastrálne územie Dúbravy, parcela č.XXX o výmere 689 m2, vedená ako zastavená plocha a nádvorie a stavba súpisné číslo XX - rodinný dom. Žalovaní 1/, 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, zapísaných na liste vlastníctva č.XXX, katastrálne územie Dúbravy, parcela č.XXX o výmere 553 m2, vedená ako zastavaná plocha a nádvorie a parcela č. XXX/X o výmere 1641 m2, vedená ako záhrada, parcela č. XXX/X o výmere 71 m2, vedená ako zastavaná plocha a nádvorie, stavba so súpisným č. XX - rodinný dom. Žalovaný 3/ je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti, zapísanej na liste vlastníctva č.XXXX, katastrálne územie Dúbravy, na parcele č. XXX/X - stolárska dielňa.

1.2 Okresný súd, vychádzajúc z ust. §415, §417 ods.1, §420 ods.1, §442 ods.1 zákona č.40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj len „OZ“), konštatoval skutkový stav, že žalovaný 3/ je vlastníkom stolárskej dielne, ktorá sa nachádza nad stavbou rodinného domu vo vlastníctve žalobcu; stolárska dielňa dlhodobo nemala vybudované odkvapy a dažďová voda stekala k rodinnému domu žalobcu a tento rodinný dom podmáčala, čím podľa tvrdenia žalobcu vzniká škoda, lebo stavba praská a klesá.

1.3 Situácia medzi stranami sporu vyvolala už tretí súdny spor: prvým bol spor na Okresnom súde Zvolen, ktorý rozsudkom č.k. 12C/13/2004-361 zo dňa 10.03.2010, právoplatným 06.05.2020, uložil žalovanej V. B., rod. O., právnej predchodkyni žalovaných 1/ až 3/ ako vlastníčke nehnuteľností povinnosť zdržať sa poškodzovania nehnuteľností žalobcu M. B., a to rodinného domu so súpisným č.XX na parcele č. XXX, zapísaného Správou katastra Detva v liste vlastníctve č.XXXX pre katastrálne územie Dúbravy, povrchovou dažďovou vodou, stekajúcou z pozemku žalovanej, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. V tomto súdnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalkyňou Ing. Juditou Gállovou, na základe ktorého bolo konštatované, že žalovaná má vyspádovaný násyp zadnej časti dvora smerom pri stolárskej dielni, ktorý je vyspádovaný na rodinný dom žalobcu, povrchové vody nie sú riadne odvádzané, v čase rozhodovania tohto súdu (rok 2010) boli osadené žľaby aj odtok, t.j. cca po 6 až 8 rokoch od postavenia stolárskej dielne. Žalovaná mala v teréne záhradu vyššie ako samotný žalobca a terén bol vyspádovaný na jeho rodinný dom.

1.4 Z rozsudku sp.zn. 12C/13/2004 vyplýva, že krajský súd rozsudkom č.k. 13Co/248/2008-336 zo dňa 15.12.2009 v časti, v ktorej okresný súd zamietol návrh o povinnosti žalovanej zdržať sa takých práv a konaní, ktoré spôsobujú odtok dažďovej vody, stekajúcej a zaplavujúcej rodinný dom č. súpisné XX, postavený na pozemku s parcelou č. CKN XXX, katastrálne územie Dúbravy a v časti, v ktorej rozhodol o náhrade trov konania, zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a vo zvyšku rozsudok okresného súdu potvrdil, a to v časti, v ktorej žalobca žiadal náhradu škody v sume 1.659,70Eur s 13,6% úrokom z omeškania od 01.06.2001 do zaplataenia; v spore nebolo zistené, že by žalovaná porušila právnu povinnosť; zo znaleckého dokazovania nebola ustálená škoda, ktorá vznikla žalobcovi, teda nie je daná príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, tiež nemožno hovoriť o zavinení žalovanej. Krajský súd poukázal na to, že návrhom sa žalobca môže domáhať len toho, aby sa žalovaná zdržala presne opísaného a vymedzeného konania, ktorým obťažuje, príp. vážne ohrozuje výkon práv žalobcu; súd môže uložiť žalovanej povinnosť len zdržať sa poškodzovania nehnuteľností žalobcu povrchovou dažďovou vodou, stekajúcou z pozemku žalovanej.

1.5 V konaní sp.zn. 12C/13/2004 bol na základe uznesenia okresného súdu č.k. 12C/13/2004-201 zo dňa 05.05.2008 ustanovený znalec Ing. Ivan Číž za účelom zistenia príčiny vplyvov vlhnutia rodinného domu žalobcu súpisné č. XX a v zmysle osobitných požiadaviek stanovenia všeobecnej hodnoty na prípadné stavebné úpravy na jednotlivých nehnuteľnostiach. Znalec konštatoval, že z pohľadu zákona č. 50/1976 Z.z. Stavebného zákona spor bol vygradovaný pri prevádzkovaní prístavby - novej stavby - stolárskej dielne; v tomto prípade od začiatku bol porušený Stavebný zákon a následné povolenie len sanovalo spor s konštatovaním, že stavba nie je na cudzom pozemku a nie je v rozpore s územným plánom. Vyjadrenia stavebnej komisie pri miestnom šetrení zistili trvalé susedské spory. Zo záveru znaleckého posudku znalca Ing. Ivana Číža z roku 2008 vyplýva, že na vlhkosť rodinného domu žalobcu má vplyv terén pozemku, na ktorom je rodinný dom postavený, keďže stojí v lokalite, kde všetky povrchové a zároveň aj spodné vody sa po zvodnici snažia dostať do najnižšieho bodu terénu - do potoka. Základová vodorovná izolácia rodinného domu žalobcu nie je v dobrom technickom stave, základy rodinného domu žalobcu spolu s prístavbou k rodinnému domu nemajú vybudovanú dostatočnú izoláciu a pri realizácii stavby rodinného domu bolo potrebné prihliadať na terén, v ktorom dom sa staval. Základnou príčinou praskania prístavby rodinného domu a prístavby je nesprávne prepojenie konštrukcií domu a prístavby, ide o trvalý jav, ktorý bolo potrebné riešiť dilatčnou špárkou a jej prekrytím. Vplyv na posun povrchovej vody a podzemných vôd má reliéf terénu, ako aj nedostatočne prevedená vodorovná izolácia, diskutabilné sú aj kvality základov, ktoré žalobca dodatočne neodborne spevňoval technológiou, ktorú sám popisoval. Vlhkosť do konštrukcie preniká celou šírkou konštrukcie, nielen zo strany od suseda, rozsah opráv a izolácie základov rodinného domu žalobcom nebol dostatočný na zamedzenie vplyvu zemnej vlhkosti resp. na jej odstránenie. Sadanie stavby rodinného domu je spôsobené zlými statickými pomermi stavby rodinného domu, vplyv zemnej alebo podzemnej vody bolo potrebné riešiť v projekte stavby, nedoriešené časti, ktoré majú vplyv na celú stavbu, sa prejavili aj následným neodborným zosilovaním základov a prevádzaním dodatočnej zvislej izolácie. V prípade poškodenej vodorovnej izolácie tieto úpravy len zmierňujú stav vlhkosti v murive, ale ju neodstraňujú. Voda po teréne priamo steká na všetky rodinné domy, nachádzajúce sa v tejto oblasti. Pre zabránenie ďalšieho stekania vody by bolo potrebné vedľa okapového chodníka vybudovať pevný odtokový rigol. Zo strany žalovaného nebola dokázaná priama úmera v zamokrovaní domu, pretože terén pri dome je pod úrovňou obkladu vyspádovaný smerom k ceste do rigolu, zamokrenie steny od suseda je spôsobené neprevedením okapových klampiarskych prác na streche. Podobná príčina je aj na stene prístavby zo strany priamo od majiteľa domu.

1.6 V ďalšom konaní rozsudkom č.k. 16C/102/2012-402 zo dňa 20.06.2017, potvrdenom Krajským súdom v Banskej Bystrici rozsudkom č.k. 16Co/4/2018-464 zo dňa 07.02.2019, súd uložil od právoplatnosti rozsudku povinnosť žalovanému O. B. ako vlastníčkovi nehnuteľností - stolárskej dielne

zdržať sa poškodzovania nehnuteľností žalobcu - rodinného domu - dažďovou vodou, zvedenou zo strechy stolárskej dielne žalovaného; žalovanému uložil súčasne povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.641,39Eur do 14 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. Z dôvodov tohto rozsudku vyplýva, že v konaní bol vypracovaný znalecký posudok znalkyňou Ing. Juditou Fazekašovou pod č. 29/2016, z ktorého okresný súd konštatoval, že sa od roku 2009 stále objavujú praskliny na rodinnom dome žalobcu, ktoré sú zapríčinené jeho podmáčaním, pričom na vlhkosť podmáčania a praskania rodinného domu žalobcu má vplyv stolárska dielňa žalovaného, postavená na susednom pozemku, pretože odvádzanie dažďovej vody nebolo a nie je dostatočne zabezpečené. Na vlhkosť podmáčania a praskanie rodinného domu žalobcu má vplyv, že na stolárskej dielni, postavenej na pozemku žalovaného, 8 rokov neboli nainštalované žľaby a nebolo zabezpečené odvádzanie dažďovej vody z tohto objektu. Vlhkosť podmáčania a praskanie rodinného domu žalobcu zapríčinili terénne úpravy, a to vyspádovanie susedného pozemku smerom k rodinnému domu žalobcu, ktoré boli vykonané pri stavbe stolárskej dielne. Terén od stolárskej dielne je mierne svahovitý smerom k susednému rodinnému domu súpisné č.XX a smerom k ulici. Odvod dažďovej vody je zabezpečený rúrami z PVC s priemerom 120 mm od provizórnej zbernej šachty, vyspádanými smerom k ceste, ale odvádzanie povrchovej vody hlavne pri intenzívnom daždi týmto spôsobom nie je zabezpečené. Odvádzanie povrchovej vody od zadnej časti domu žalobcu žiadnym spôsobom nie je zabezpečené; tu je potrebné osadiť kanalizačné rúry tvaru U s hornou mriežkou, alebo vytvoriť pevný otvorený odtokový rigol. Na základe odborného vyjadrenia konzultanta Ing. Jána Petrinca - znalca z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty stavebných prác zo dňa 11.05.2016 vzniknutá škoda na rodinnom dome žalobcu predstavuje 2.641,39Eur.

1.7 V aktuálne prejednáwanej veci súd prvej inštancie vychádzal z tzv. prevenčnej povinnosti, upravenej v §415 Občianskeho zákonníka, ktorá ukladá povinnosť subjektom občianskoprávných vzťahov dodržiavať pravidlá prevencie ešte pred vznikom škody, tiež počas tohto procesu a aj po vzniku škody. Ten, komu hrozí škoda, je povinný primeraným spôsobom zakročiť na jej odvrátenie a v prípade vážneho ohrozenia sa môže domáhať na súde vhodného a primeraného opatrenia smerujúceho k tomu, aby hroziace nebezpečenstvo bolo odvrátené. Každý má teda prevenčnú zakročovaciu povinnosť proti vzniku škody, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, majetku a iných hodnotách. Predpoklady vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa §420 ods.1 OZ zahŕňajú dve zložky, a to protiprávny úkon a protiprávnosť úkonu; ide o konanie subjektu, ktoré je v rozpore s právom, pričom protiprávnosť úkonu sa môže prejavovať v aktívnom konaní, alebo opomenutí konania, na ktoré je osoba povinná. Na kvalifikovanie úkonu ako protiprávneho zákon vyžaduje porušenie právnej povinnosti, ktorá môže vyplývať priamo z právnych predpisov, zo zmluvy, ako aj z iných právnych skutočností. Protiprávne konanie každého subjektu musí byť preukázané žalobcom ako poškodeným, ktorý sa domáha náhrady škody. Pri náhrade škody je najpodstatnejšou príčinná súvislosť (kauzálny nexus) medzi porušením právnej povinnosti ako príčinou škody a škodou a jej rozsahom ako následkom týchto príčin. Dôkazné bremeno preukázania protiprávnosti úkonu vždy spočíva na poškodenom, keďže protiprávnosť zákon nepredpokladá.

1.8 Prvým predpokladom zodpovednosti za škodu je porušenie právnej povinnosti, ktoré musí preukázať žalobca ako poškodený, ďalej existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Žalobca sa teda mal zamerať preukázaním dôkazmi najmä na porušenie právnej povinnosti, na existenciu škody; v tomto smere súd prvej inštancie mal za to, že existenciu škody preukázal žalobca znaleckým posudkom Ing. Dagmar Mikovínyovej; ďalej sa mal zamerať na príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a na zavinenie.

1.9 S poukazom na §149, §150 ods.1, §151 ods.1, 2, §185 ods.1, §207 ods.1, §217 ods.1 zákona č.160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte aj len „C.s.p.“) okresný súd vychádzal z toho, že pre rozhodnutie o žalobe je podstatný stav v čase, keď súd rozhoduje, podstatné sú tie dôkazy, ktoré preukážu súčasnú situáciu, v danom prípade týkajúcu sa skutočností, tvrdených žalobcom a to, že od žalovaných mu na pozemok steká voda, ktorá mu spôsobuje škodu na jeho dome. Žalobca poukazyval na situácie a znaleckým posudkom preukazoval stav v roku 2016, t.j. pred 5 rokmi, ktorú skutočnosť žalovaní popreli. Okresný súd poukázal na §151 ods.1, 2 C.s.p. s tým, že vzhľadom na popretie skutočností tvrdených žalobcom žalovanými, žalobca bol povinný navrhnúť na preukázanie svojich tvrdení nové dôkazy. Pretože každá strana sporu, ktorá vyvodzuje pre seba určité právne následky, musí tieto skutočnosti nielen potvrdiť, ale aj predložiť alebo aspoň označiť dôkazné prostriedky a ak takéto dôkazné prostriedky na potvrdenie skutočností nepredloží, nemôže byť úspešná v konaní.

1.10 Napriek predbežnému posúdeniu sporu žalobca v prejednáwanej veci zmaril vykonanie dôkazu, a to znaleckého posúdenia, či od žalovaných 1/, 2/, 3/ dochádza k zamáčaniu a podmáčaniu jeho domu, s čím sú spojené poškodenia, ktoré žalobca opisoval v žalobe. Súd prvej inštancie na predbežnom prejednaní sporu uviedol, že zo strany žalobcu je potrebné preukázať túto skutočnosť a keďže preukázanie tejto

skutočnosti bolo potrebné urobiť v súvislosti s tvrdeniami oboch strán, tak žalobcu ako aj žalovaných, mali sa podieľať na vykonaní tohto dôkazu. Okresný súd v uznesení vyzval žalobcu na zaplatenie preddavku na vykonanie znaleckého dokazovania. Žalobca napriek poučeniu súdom, že v prípade zmarenia vykonania tohto dôkazu bude posudzovať jeho nevykonanie v jeho neprospech, preddavok na vykonanie znaleckého dokazovania nezložil. Túto skutočnosť okresný súd pričítal na ťarchu žalobcu. Keďže okresný súd takú odbornú otázku, ako je posúdenie podmáčania domu žalobcu, nemôže sám posúdiť a sú na to potrebné odborné znalosti, nemohol bez takéhoto dôkazu vo veci rozhodnúť. Tvrdenie žalobcu, že táto otázka už bola riešená v znaleckom posudku Judity Fazekašovej v rámci konania, vedeného na Okresnom súde Zvolen sp.zn. 16C/102/2012 okresný súd vyhodnotil tak, že tento znalecký posudok bol vykonaný pred viac ako 5 rokmi odo dňa, kedy súd vo veci rozhodol, preto bolo potrebné zistiť stav súčasný s odkazom na §217 ods.1 C.s.p., najmä vzhľadom na popretie tvrdených skutočností žalovanými 1/, 2/, 3/. Aj z jednotlivých odpovedí tejto znalkyni nevyplývalo jednoznačne, že by žalovaní 1/, 2/, 3/ spôsobovali žalobcovi škodu na jeho dome, pretože znalkyňa v odpovediach uvádzala, že to môže aj nemusí byť spôsobené zatekaním vody. Najpodstatnejším konštatovaním v tomto smere bolo, že žalobca sa v konaní sp.zn. 16C/102/2012 domáhal zaplatenia sumy 2.641,39Eur a tiež zamedzenia a zdržania sa poškodzovania nehnuteľností dažďovou vodou zo strechy stolárskej dielne výlučne od žalovaného v rade 3/.

1.11 Žalobca žaluje žalovaných 1/,2/, ktorí nemajú žiaden právny vzťah k nehnuteľnosti, patriacej žalovanému 3/ - stolárskej dielni; súd by musel mať preukázané, v akom rozsahu by mohol zaviazat' žalovaných 1/, 2/ na zaplatenie škody žalobcovi a v akom rozsahu by mal zaviazat' žalovaného 3/. Bez vyriešenia pomeru, akým sa žalovaní 1/, 2/ ako podieloví spoluvlastníci a žalovaný 3/ ako výlučný vlastník podieľajú na výške škody žalobcu, nebolo možné v tomto spore rozhodnúť. Iná by bola situácia, keby žalovaní 1/, 2/, 3/ boli podielovými spoluvlastníkmi tak stolárskej dielne ako aj predmetného pozemku, z ktorého má údajne stekať voda na pozemok žalobcu a z tohto dôvodu mu poškodzovať dom.

1.12 Žalovaný na rozdiel od poukazu žalobcu na znalecký posudok Ing. Judity Fazekašovej poukazoval na znalecký posudok, vyhotovený v rámci konania na Okresnom súde Zvolen sp.zn. 12C/13/2004 Ing. Ivanom Čížom, z ktorého jednoznačne zasa vyplýva, že práce na dome žalobcu neboli urobené štandardnou technológiou, izolácia na rodinnom dome žalobcu nie je dostatočná, pri realizácii stavby domu sa malo prihliadať na terén, v ktorom sa dom stavia a aj keby nebola žiadna stavba v susedstve, dom žalobcu by bol popraskaný a podmáčaný, pretože nie je dostatočne prevedená vodorovná izolácia. Vlhkosť do konštrukcie preniká celou šírkou konštrukcie a nielen zo strany suseda. Nebola dokázaná priama úmera v zamokrovaní domu.

1.13 V spise teda nie je len znalecký posudok v prospech žalobcu, ale aj ďalší znalecký posudok v prospech žalovaných; navyše žalovaní 1/, 2/, 3/ sa bránili aj tým, že žalobca je povinný v zmysle všeobecnej prevenčnej a zakročovacej povinnosti podľa §415 a §417 ods.1 OZ zamedziť resp. aspoň minimalizovať svojím konaním, aby mu nevznikala na jeho nehnuteľnosti škoda. Tieto skutočnosti mali byť predmetom znaleckého dokazovania, ktoré žalobca zmaril. Žalobca žiadnym spôsobom súdu prvej inštancie nepreukázal existenciu ním tvrdených skutočností, pretože znalecký posudok, na ktorý sa odvoláva, je starý 5 rokov a pomery oproti roku 2016 môžu byť iné, na čo žalovaní 1/,2/,3/ poukazovali. Znaleckým posudkom mala byť preukázaná aj skutočnosť, či by k podmáčaniu domu žalobcu dochádzalo bez toho, že by tam bola stolárska dielňa, resp. iná stavba na pozemku žalovaných 1/, 2/ a tiež sa malo preukázať, či žalobca mohol svojím konaním eliminovať predmetné škody. Bez týchto skutočností preukázaných znaleckým dokazovaním, keďže ide o odborné posúdenie veci, súd prvej inštancie vo veci nemohol rozhodnúť, pričom k nevykonaniu dôkazu došlo na základe nekonania žalobcu, keďže nezložil preddavok, hoci bol na to výslovne súdom upozornený a vyzvaný.

1.14 Okresný súd zdôraznil, že až následne by bol dôležitý znalecký posudok na výšku škody, na ktorý poukazoval žalobca - Ing. Dagmar Mikovínyovej; základným predpokladom pri náhrade škody je predovšetkým konštatovanie porušenia právnej povinnosti a príčinná súvislosť a až potom následné zisťovanie výšky škody. Keďže súd prvej inštancie nemal preukázané porušenie právnej povinnosti, resp. rozsah medzi porušením právnej povinnosti, ktorý by sa mal vzťahovať na žalovaných 1/, 2/ a žalovaného 3/, keďže títo nie sú podielovými spoluvlastníkmi obidvoch nehnuteľností, v rámci ktorých mohla vzniknúť škoda, bez takéhoto určenia súd nemal možnosť rozhodnúť a vôbec nemôže rozhodnúť tak, že by ich zaviazal spoločne a nerozdielne.

1.15 Navrhovaný výsluch svedkov a ohliadky okresný súd ako dôkaz nevykonal, pretože predovšetkým vykonaním znaleckého dokazovania by sa preukázali skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, keďže súd nemá odborné vedomosti na ich posúdenie. Preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

1.16 O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle §255 ods.1 C.s.p. a úspešným žalovaným priznal každému právo na náhradu trov konania vo výške 100% voči žalobcovi.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ustanoveného Centrom právnej pomoci, odvolanie žalobca z dôvodov, uvedených v §365 ods.1 písm. d), f) a h) C.s.p. s tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznil, že okrem skutočností, uvedených v žalobe ako aj z dôvodu, že žalovaný 3/ porušuje povinnosť zdržať sa poškodzovania nehnuteľností žalobcu s odkazom na rozsudok Okresného súdu Zvolen sp.zn. 16C/102/2012 zo dňa 20.06.2017 dal vypracovať znalkyni Ing. Dagmar Mikovínyovej znalecký posudok č. 03/2020, predmetom ktorého bol odhad stavebných prác na stavbe - určenie výšky vzniknutej škody na rodinnom dome žalobcu. V uvedenom znaleckom posudku znalkyňa konštatovala, že od posledného znaleckého posudku č.29/2016, vypracovaného znalkyňou Ing. Juditou Fazekašovou, t.j. od 22.03.2016, príčina závad, určená v znaleckom posudku, do dňa vykonania obhliadok nebola odstránená. Teda závery súdu prvej inštancie o tom, že „podľa odpovede na otázku č.8 v znaleckom posudku, urobenom v rámci konania na Okresnom súde Zvolen sp.zn. 12C/13/2004, a to Ing. Ivanom Čížom zo strany suseda nebola dokázaná priama úmera v zamokrovaní domu, z čoho teda vyplýva, že je nielen znalecký posudok v prospech žalobcu, ale aj ďalší znalecký posudok v prospech žalovaných sú nesprávne z dôvodu, že znalecký posudok Ing. Ivana Číža bol vyvrátený práve znalkyňou Ing. Juditou Fazekašovou, rod. Gáľovou, ktorá vypracovala znalecký posudok tak pre konanie vedené na okresnom súde pod sp.zn. 12C/13/2004, ako aj pre konanie sp.zn. 16C/102/2012 a jeho závery sú pre toto konanie nepoužiteľné.

2.1 Nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že žalobca je povinný v zmysle všeobecnej preventívnej a zakročovacej povinnosti podľa §415 a §417 ods. 1 OZ zamedziť resp. aspoň minimalizovať svojím konaním to, aby nevznikala na jeho nehnuteľnosti škoda, pretože žalobca a jeho právny predchodca sa snažil urobiť všetko pre to, aby k podmáčaniu základov ich rodinného domu nedochádzalo, avšak boli to práve žalovaní, ktorí aktívne bránili žalobcovi realizovať opatrenia v zmysle všeobecnej preventívnej a zakročovacej povinnosti. Poukázal na vyjadrenie právneho zástupcu žalobcu Mgr. Osvalda k odvolaniu žalovaného 3/ O. B. zo dňa 06.09.2017 v konaní, vedenom pod sp.zn. 16C/102/2012, v ktorom uviedol, že „už v minulosti sa ešte môj otec snažil predísť vznikaniu škody na našom dome a to tým, že chcel zakopať staršie žľaby do zeme, aby voda nestekala k nášmu domu. Žalovaný so svojimi bratmi ho začal fyzicky napádať, aby žľaby nepokladal, inak ho dobijú. Taktiež sa to riešilo na obci, kde obec žiadala B. z čísla domu XX, čo je rodina žalovaného, aby vyhotovili zberné šachty, avšak tieto neurobili. Už je to skoro 22 rokov utrpenia pre čiernu stavbu stolárskej dielne, ktorá bola následne dodatočne povolená, ale dodnes nespĺňa požadované kritériá.“ Uvedené vyjadrenie priložil k odvolaniu.

2.2 Žalobca nesúhlasil ani so záverom súdu prvej inštancie, že zamietnutie žaloby zaviniť žalobca, pretože aj napriek predbežnému posúdeniu sporu zmaril vykonanie dôkazu, a to znalecké posúdenie, či od žalovaných 1/,2/,3/ dochádza k zamáčaniu a podmáčaniu jeho domu, s čím sú spojené poškodenia, ktoré opísal v žalobe. Žalobca zdôraznil, že spory prebiehajú už takmer 25 rokov, žalovaní 1/,2/,3/ ignorujú rozhodnutia správnych aj súdnych orgánov a žalobca ako invalidný dôchodca s ťažkým zdravotným postihnutím nemá ďalšie finančné prostriedky na nové znalecké posudky, keď predchádzajúci znalci jednoznačne uviedli, že pokiaľ žalovaní 1/ až 3/ nezrealizujú opatrenia na svojich pozemkoch a stavbách, tak naďalej bude dochádzať k podmáčaniu rodinného domu žalobcu. Ako prílohu priložil svoj preukaz ZŤP.

2.3 Osobitne poukázal na skutočnosti, vyplývajúce zo znaleckého posudku znalkyne Ing. Judity Fazekašovej č.29/2016, uvedené v rozsudku okresného súdu, ako aj na §127 ods.1 a §420 ods.1 Občianskeho zákonníka.

2.4 Podľa názoru žalobcu, hoci žalovaní 1/,3/ namietali, že priložený znalecký posudok č.3/2020 bol vypracovaný len za účelom určenia výšky škody na rodinnom dome žalobcu, obsahuje aj tvrdenie o tom, že príčina závad, určená v znaleckom posudku č.29/2016 do dňa vykonania obhliadok pre účely tohto znaleckého posudku nebola odstránená. Okrem toho poukázal na podania žalovaných 1/,2/, adresované súdnemu exekútorovi Mgr. Jozefovi Deákovi v exekučnom konaní 367EX 219/2019 zo dňa 16.12.2020, v ktorom uvádzajú, že vykonajú opatrenia proti poškodzovaniu nehnuteľností oprávneného v zmysle odporúčaní znalkyne Judity Fazekašovej v rozsudku č.k. 12C/13/2004-361 zo dňa 10.03.2010, svojpomocne vyhotovia pevný otvorený rigol na odvádzanie dažďovej vody z ich pozemku, ktorý bude vedený za nehnuteľnosťou oprávneného a vyústený do cestného rigolu. Úpravy bude možné vykonať len na jar, do konca apríla 2021. Poukázal aj na záznam o vykonaní štátneho stavebného dohľadu zo dňa 13.10.2021, ktorý vykonal zamestnanec Stavebného úradu Obce Víglaš so záverom, že na náklady M. B. bude vypracovaná projektová dokumentácia, ktorou bude riešené zamedzenie podmáčania stavby

rodinného domu ako aj pozemkov M. B.. Počas vypracovania projektovej dokumentácie bude prizvaný geodet kvôli sklonovému zameraniu - 11/2021 - dátum vypracovania projektovej dokumentácie. Žalobca podotkol., že ani v termíne do konca apríla 2021, ani do konca novembra 2021 žalovaní 1/, 2/ žiadne úpravy nevykonali. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd ako odvolací postupom podľa §389 ods.1 písm. b), c) C.s.p. rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.5 K odvolaniu predložil vyjadrenie k odvolaniu žalovaného zo dňa 03.08.2017 vo veci sp.zn.16C/102/2012, záznam o vykonaní štátneho stavebného dohľadu z Obce Dúbravy, Obecný úrad Vígľaš, oznámenie o ústnom pojednávaní a miestnom zisťovaní Obec Dúbravy, Obecný úrad vo Vígľaši, výzvy na vykonanie nápravy Obce Dúbravy zo dňa 26.10.2021, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím žalobcu a fotografickú dokumentáciu (č.l. 200 až 205 spisu).

3. Žalovaní vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhli rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100%. Poukázali na to, že žalobca bol súdom prvej inštancie poučený o následkoch spojených s nezložením preddavku na vykonanie znaleckého dokazovania a žalobcovi nič nebránilo postupovať podľa §254 ods. 1 C.s.p. Takýto návrh však žalobca nepodal, preto nemohol očakávať, že dôjde k vypracovaniu znaleckého posudku. Priznanie bezplatnej právnej pomoci prostredníctvom Centra právnej pomoci nemožno stotožňovať s oslobodením od súdnych poplatkov, tak ako to má na mysli ustanovenie §254 C.s.p. Civilný sporový poriadok na rozdiel od Občianskeho súdneho poriadku neumožňuje konajúcemu súdu nariadiť vyhotovenie znaleckého posudku bez toho, aby bol zložený preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Žalobca preddavok na trovy znaleckého dokazovania nezložil, takýto dôkaz okresný súd správne nevykonal a jeho nevykonanie vyhodnotil na ťarchu žalobcu. Žalobcu navyše v tomto smere poučil, aj keď na to nebol povinný. Vyhotovenie predmetného znaleckého posudku bolo pre posúdenie nároku žalobcu podstatné, pretože len vykonanie tohto dôkazu mohlo objektívne vyriešiť otázky, ktoré v tomto spore vyvstali. Nedošlo preto k preukázaniu tvrdení žalobcu, čoho dôsledkom bolo zamietnutie žaloby. Žalobca nemôže v Civilnom sporovom konaní očakávať, že súd bude nahrádzať jeho aktivitu a povinnosti, ktoré sú s jeho procesným postavením spojené.

3.1 Znalecké posudky, vykonané v iných súdnych konaniach, môžu byť v tomto konaní vykonané ako listinné dôkazy, pričom pokiaľ z týchto dôkazov vyplynie vzájomná rozpornosť, túto nie je možné odstraňovať tak, že súd dá bez ďalšieho prednosť jednému dôkazu pred druhým. Súd musí všetky dôkazy posudzovať vo vzájomnej súvislosti, a to najmä v prejednávanej príhode, kedy od vykonania znaleckých posudkov Ing. Fazekašovej a Ing. Čiža uplynula dlhšia doba. V zmysle §217 ods. 1 C.s.p. o nároku žalobcu nemohol okresný súd rozhodnúť na základe niekoľko rokov starých znaleckých posudkov, ako na to správne poukázal súd prvej inštancie. Predmetné znalecké posudky boli súdom hodnotené v rámci pôvodných konaní a zohľadňovali stav, existujúci v čase ich vypracovania, preto nemohli byť v tomto súdnom konaní akceptované.

3.2 Znalecký posudok č. 3/2020 predložený žalobcom bol vyhotovený za účelom určenia výšky vzniknutej škody, čo vyplýva aj zo zadanej úlohy znalcovi na vyhotovenie znaleckého posudku, v zmysle §17 ods. 5 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch. Preto nemôže obstať tvrdenie žalobcu, že znalkyňa Ing. Mikovinyová posudzovala aj to, že príčina závad, určená v znaleckom posudku č. 29/2016 nebola odstránená, pretože to nebolo jej úlohou. Odstránenie závad navyše môže posúdiť jedine súd a nie znalec, pretože ide o jeden z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody (porušenie právnej povinnosti).

3.3 Vo vzťahu ku namietanej všeobecnej prevenčnej povinnosti tvrdenia žalobcu o tom, že mu žalovaní spôsobujú škodu niekoľko rokov, ale žalobca doposiaľ nepristúpil k tomu, aby akýmkoľvek spôsobom tejto škode vôbec predišiel, rozporujú, pretože je to práve žalobca, ktorý si z údajne nimi spôsobovanej škody urobil príjem vo forme nároku na náhradu škody. Žalobca nikdy nepristúpil k odstráneniu škôd na svojom dome a vysúdené peňažné prostriedky použil na iný účel. Pokiaľ by žalobca naozaj trpel, tak ako to uvádza, tak by počas tak dlhej doby nepochybne pristúpil k vykonaniu aspoň nejakých opatrení na to, aby vzniku škôd na jeho majetku predišiel. Žalobcovi nič nebránilo tieto opatrenia vykonať a v súdnom konaní sa domáhať náhrady takto mu vzniknutých nákladov. Takýto postup je podľa názoru žalovaných 1/,2/,3/ v rozpore s dobrými mravmi a nepožíva právnu ochranu. Žalobca nemôže očakávať, že za predpokladu správnosti jeho tvrdení sa bude nečinne prizerať, ako mu vzniká škoda, ktorej objektívne môže zabrániť a z tohto titulu si zabezpečiť tzv. pasívny príjem, spočívajúci v jej náhrade vo forme peňažného plnenia.

3.4 Odkaz žalobcu na vyjadrenie jeho predošlého právneho zástupcu zo dňa 06.09.2017 považovali žalovaní 1/ a 2/ za ničím nepodložené tvrdenia, pretože si nemožno celkom dobre predstaviť, ako by

žalovaní žalobcovi zabránili v tom, aby si na svojom pozemku vykonal úpravy, ktoré by zabraňovali vzniku škody na jeho rodinnom dome.

3.5 V tomto vyjadrení predchádzajúceho právneho zástupcu je v čl. II. odkaz samotného žalobcu, že pokiaľ žalovaný nezložil preddavok na znalecké dokazovanie, nevykonanie znaleckého posudku nemôže byť na jeho ťarchu. Žalobca teda sám vo vzťahu k nevykonaniu znaleckého dokazovania argumentoval rovnako ako súd prvej inštancie v tomto konaní.

3.6 Ohľadom exekučného konania žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že žalobca sa snaží navodiť dojem, ako keby uznávali jeho tvrdenia, týkajúce sa poškodzovania jeho rodinného domu. Oni sa len snažia splniť povinnosť, ktorá im bola uložená súdnym rozhodnutím, ktorá je v súčasnosti vymáhaná v rámci exekučného konania, pričom zastávajú názor, že povinnosť uloženú im rozsudkom Okresného súdu Zvolen, sp.zn. 12C/13/2004 splnili, a preto podali návrh na zastavenie exekúcie.

3.7 Vo vzťahu k predloženým dôkazom žalobcu k odvolaniu uviedli, že s poukazom na ustanovenie §366 C.s.p. sú tieto neprípustné, pretože nespĺňajú ani jednu z tam vymenovaných výnimiek.

3.8 K vyjadreniu predložili návrh povinných na zastavenie exekúcie, vedenej Mgr. Jozefom Deákom, súdnym exekútorom pod č. 367Ex/219/19.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/ až 3/ zopakoval tvrdenia, uvedené v odvolaní.

5. Žalovaní vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu odkázali na skutkové a právne tvrdenia, ktoré doposiaľ uvádzali; nad rámec uvedeného dodali, že bez ďalšieho nemožno vychádzať zo znaleckého posudku, ktorý bol vyhotovený pre iné súdne konanie, a preto samotná skutočnosť, že v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp.zn. 16C/102/2012 alebo sp.zn. 12C/13/2004 bol vyhotovený znalecký posudok s určitým záverom ešte neznamená to, že je daný základ nároku žalobcu tak, ako ho požaduje v tomto súdnom konaní. V prejednávanej veci ide o náhradu škody, ktorá má mať svoj pôvod v stekaní vody smerom ku stavbe žalobcu, čo je fyzikálny prírodný jav, ktorý je závislý minimálne od smeru sklonu pozemku. Tieto skutočnosti sa môžu postupom času meniť, a preto nemožno vychádzať zo starého znaleckého posudku bez toho, aby bol odbornou osobou verifikovaný, resp. aby bola odbornou osobou posúdená jeho aktuálnosť. Atribútom príčinnej súvislosti ako takej je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo bezprostredne predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný a nestačí, ak je iba sprostredkovaný. V tejto súvislosti poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.06.2010, sp.zn. 5Cdo/126/2009. Pokiaľ teda v konaní vyjde najavo dôvodná pochybnosť o tom, či škoda vzniká tak, ako to tvrdí žalobca, nemožno túto pochybnosť odstrániť odkazom na iný neaktuálny znalecký posudok, ale je potrebné vykonať dôsledné znalecké, či iné dokazovanie. Pokiaľ však návrhy na vykonanie takéhoto dokazovania zo strany žalobcu ako nositeľa bremena tvrdenia a dôkazu vznesené neboli, nemohol súd prvej inštancie dospieť k inému záveru, než k zamietnutiu žaloby.

6. Žalobca k vyjadreniu žalovaných predložil upovedomenie prokurátora Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 22.06.2022, č. Pd/35/2022/6611-9, z ktorého vyplýva, že do dňa predloženia administratívneho spisu Obce Dúbravy na prokuratúru žalovaní projektovú dokumentáciu nepredložili, čím nespĺnili výzvu stavebného úradu. Z tohto upovedomenia je zrejmé, že žalovaní si povinnosť, uloženú rozsudkom súdu prvej inštancie nespĺnili, a teda ich návrh na zastavenie exekúcie nie je dôvodný (č.l. 248 spisu).

6.1 Ďalším podaním žalobca doručil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica v exekučnej veci sp.zn. 47Ek/537/2019 zo dňa 16.08.2022 o zamietnutí návrhu povinných na zastavenie exekúcie z dôvodu, že žalovaní nepredložili projektovú dokumentáciu, čím nespĺnili výzvu Stavebného úradu Dúbravy, a preto nespĺnili povinnosť uloženú exekučným titulom, keďže nevykonali úpravu pozemku na podklade projektovej dokumentácie, ktorú mali povinnosť predložiť, hoci exekučný titul takú povinnosť výslovne neurčil, keďže táto nepredstavuje primárnu povinnosť, ale má nezanedbateľný vplyv na plnenie povinnosti, uloženej exekučným titulom a predstavuje kvalitatívny predpoklad plnenia povinností povinných.

7. Žalobca v ďalšom vyjadrení dňa 23.11.2022 krajskému súdu doručil rozhodnutie Obce Dúbravy ako stavebného úradu „o nariadení v zmysle §87 ods. 1 a 3 a §102 Stavebného zákona vlastníkom pozemku, parcela KNC č. XXX, k.ú. Dúbravy, M. B., V. B. vykonať nevyhnutné úpravy, ktoré budú pozostávať z realizácie terénnych úprav, ktorými bude riešený spôsob odvádzania dažďových vôd, ktoré z dôvodu spádovania terénu spôsobujú podmáčanie stavby rodinného domu umiestneného na pozemku parcela KNC č. XXX v k.ú. Dúbravy, vo vlastníctve M. B.“, na vykonanie ktorých povinností určil povinným podľa §87 ods. 1 Stavebného zákona podmienky (č.l. 260-260 p.v.).

8. Krajský súd, ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa §34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa §379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa §380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa §387 ods. 1, 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

9. V zmysle §387 ods. 1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo veci nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver.

11. V prvom rade žalobca namieta, že vzhľadom na priznanie právneho zastúpenia Centrom právnej pomoci sa považuje za oslobodeného od poplatkovej povinnosti, a preto okresný súd bol povinný nariadiť znalecké dokazovanie bez uloženia mu povinnosti zaplatiť preddavok na tento dôkaz. Krajský súd sa stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie v tom, že v zmysle §253 ods. 2 C.s.p., ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku najneskôr spolu s ustanovením znalca, uloží strane povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania.

11.1 Pri uložení povinnosti zaplatiť preddavok na výdavky vykonania navrhnutého dôkazu v sporových konaniach na rozdiel od procesnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku už súd automaticky neskúma splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov a neskúma ich ani pri preddavku na predpokladané náklady znaleckého dokazovania (v tomto prípade skúma len to, či oslobodenie už bolo priznané). Súd rozhoduje aj s ohľadom na špecifické potreby strán sporu, vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia podľa čl. 6 ods. 2 C.s.p. Nezloženie preddavku v súdom ustanovenej lehote v zmysle §118 C.s.p. má vždy za následok nevykonanie dôkazu. Znalecké dokazovanie v rámci Civilného sporového poriadku má individuálny režim, ktoré znalecké dokazovanie je zo zákona povinne preddavkované, s výnimkou strany, ktorej bolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku podľa §254 C.s.p. Takýto subjekt potom nemožno zaťažiť povinnosťou zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania. Zákon však na tento účel výslovne vyžaduje, aby bolo strane oslobodenie od súdneho poplatku riadne priznané rozhodnutím súdu. Nepostačuje teda čiastočné oslobodenie od súdneho poplatku, zákonné oslobodenie od súdneho poplatku podľa §4 Zákona o súdnych poplatkoch, ani preukázané splnenie podmienok na oslobodenie od súdneho poplatku. Strany musia v súvislosti so znaleckým dokazovaním zohľadniť, že štát vo všeobecnosti neznáša trovy dôkazu, vrátane trov znaleckého dokazovania. V tomto smere postupoval okresný súd správne, keď znalecké dokazovanie nenariadil a dôkaz, navrhovaný žalobcom nevykonal.

11.2 Odkaz žalobcu na znalecké posudky, vykonané v predchádzajúcich súdnych konaniach Ing. Juditou Fazekašovou a Ing. Čížom vo vzťahu k odstupe časového úseku od ich vykonania vzhľadom na uloženie povinnosti v konaniach, vedených pred Okresným súdom Zvolen sp.zn. 12C/13/2004 ako aj sp.zn. 16C/102/2012 nie sú použiteľné v prejednávanej veci. Sporové konanie je ovládané zásadou prejednacou, ktorú treba chápať tak, že tvrdiť rozhodné skutočnosti a navrhovať o nich dôkazy je zásadne vecou sporových strán. Dôkazné bremeno ako inštitút procesného práva stíha stranu, v ktorej záujme je, aby určitá skutočnosť, rozhodná podľa hmotného práva a stranou tvrdená bola v konaní preukázaná natoľko, aby ju súd uznal za pravdivú. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní budú preukázané jeho tvrdenia; dôsledkom jeho neunesenia je procesný neúspech strany. Žalobca spolu so žalobou predložil znalecký posudok Ing. Mikovínyovej, ktorá v posudku uviedla, že neboli vykonané úpravy od roku 2016. Krajský súd sa stotožňuje s vyjadrením žalovaných 1./2./3/ vo vyjadrení v odvolacom konaní o tom, že znalkyňa Ing. Mikovínyová, oslovená samotným žalobcom, mala vykonať znalecký posudok za účelom ocenenia škody, ktoré majú vznikať na rodinnom dome žalobcu; nebola poverená ani objednaná za účelom vyhotovenia znaleckého posudku na posúdenie poškodení rodinného domu žalobcu, a teda tento posudok nemohol zodpovedať otázku, či škoda ako taká na rodinnom dome od roku 2016 vznikla, v čom spočívala a čím bola zapríčinená. Krajský súd v zhode so súdom prvej inštancie má za to, že v

prvom rade je potrebné zadefinovať škodu s odkazom na jej esenciálne atribúty v zmysle §420 a nasl. Občianskeho zákonníka a až potom by bolo možné zisťovať výšku škody.

11.3 V prejednávacom prípade absentujú základné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, a to porušenie právnej povinnosti a príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ako aj zavinenie. Porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, pričom táto protiprávnosť môže byť len výsledkom činnosti ľudí, a teda je vylúčený protiprávny úkon prírodných síl alebo zvieratá. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Uskutočnený úkon je protiprávny vtedy, ak v súvislosti s ním došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných noriem, ktoré mal škodca zachovávať, zo zmlúv alebo iných právnych úkonov, prípadne z porušenia §415 OZ. Pod pojmom škoda treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Príčinná súvislosť ako jedna zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom konkrétnom prípade bezpečne preukázaná, nemožno ju len predpokladať. Vzťah medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody musí byť bezprostredný a nie sprostredkovaný, na rozdiel od predchádzajúcich troch zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, ktoré majú objektívny charakter. Zavinenie má charakter subjektívny, pretože znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode. Pre splnenie podmienok zodpovednosti nie je rozhodujúce, či škoda bola spôsobená úmyselne (úmysel priamy a nepriamy) alebo z nedbanlivosti (nedbanlivosť vedomá alebo nevedomá).

12. Žalobca v odvolaní cituje ustanovenia §365 ods. 1 písm. d), f), h) C.s.p. bez toho, aby svoje odvolacie dôvody konkretizoval. Odvolanie odôvodnil citáciou častí rozsudku okresného súdu a častí svojej žaloby a vyjadrení, založených do spisu v priebehu sporu, bez bližšej špecifikácie a zdôvodnenia jeho nesúhlasu, ktoré v konečnom dôsledku malo viesť ku zrušeniu rozsudku okresného súdu a vráteniu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12.1 Krajský súd identifikoval podstatu odvolania žalobcu v tom, že priznaním právneho zastúpenia Centrom právnej pomoci mu bolo priznané oslobodenie od poplatkovej povinnosti, a teda nebol povinný zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania, ktoré mal súd potom povinnosť vykonať, resp. že súd sa mal riadiť ním predloženým znaleckým posudkom Ing. Mikovínyovej, predloženej za účelom špecifikácie výšky predmetu konania v podobe uplatňovanej náhrady škody, v ktorom konštatovala, že ku odstráneniu závad od posledného znaleckého posudku v roku 2016 nedošlo. Na tieto odvolacie námietky krajský súd dal odpoveď v dôvodoch svojho rozhodnutia vyššie (bod 11. - 11.3).

13. S ďalšími skutočnosťami, uvádzanými žalobcom, spolu s predloženými listinnými dokladmi v odvolacom konaní, sa krajský súd nezaoberal, pretože mu v tom bráni ustanovenie §366 C.s.p. Keďže okresný súd rozhodoval 12.10.2021 a žalobca predkladal listinné doklady, ktoré boli vydané jednak Okresným súdom Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného až dňa 16.08.2022, resp. rozhodnutie stavebného úradu zo dňa 10.11.2022, či upovedomenie Okresnej prokuratúry Zvolen zo dňa 22.06.2022, k týmto dokladom krajský súd len uvádza, že nesvedčia o oprávnenosti nároku žalobcu v aktuálne prejednávanom spore, pretože sú len dôsledkom činnosti orgánov na základe rozsudku z roku 2016, potvrdeného krajským súdom, v dôsledku ktorých zrejme dôjde alebo dochádza k odstraňovaniu závad tvrdených žalobcom, spôsobených podľa jeho tvrdení žalovanými 1/,2/,3/; na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie v aktuálne prejednávanej veci nemali žiaden vplyv.

13.1 Krajský súd rozsudok okresného súdu ako vecne a právne správny v celom rozsahu potvrdil, a to aj vo výroku o trovách konania, osobitne odvolaním nenapadnutým, ale preskúmaným ako výrok súvisiaci. V spore je pri rozhodovaní o trovách konania rozhodujúci výsledok konania, z hľadiska výsledku konania v prejednávanom spore boli úspešní žalovaní 1/,2/ a 3/.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa §396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konaniach pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní 1/,2/ a 3/, preto odvolací súd rozhodol, že majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

15. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.